

SALUS POPULI SUPREMA LEX ESTO!

Нехай благо народу буде найвищим законом!

Цицерон

НАУКА І ПРАВООХОРОНА № 3(29), 2015

Частина II

Засновано 2007 року

Видається 4 рази на рік
(лист Міністерства юстиції
України
від 02.06.2009
№ 7446-0-33-09-32)

*Відповідно до наказу
МОН України*
від 26.05.2014 № 642
журнал “Наука і правоохо-
рона” включено до Пере-
ліку наукових фахових ви-
дань України відповідно до
списку згідно з додатком 9
(юридичні науки)

*Зареєстровано
Міністерством
юстиції України*
Свідчення про державну
реєстрацію друкованого
засобу масової інформації:
серія КВ
№ 13082-1966Р
від 21.08.2007

*Рекомендовано
до друку* Вченою радою
Державного науково-
дослідного інституту
МВС України
(протокол
від 28.10.2015 № 6)

Адреса
01011, м. Київ
пров. Кутузова, 4а
тел. 280-01-84
електронна адреса:
dndi@mvs.gov.ua

Наукова рада:

д.ю.н. М.Г. ВЕРБЕНСЬКИЙ, д.ю.н. В.Г. ГОНЧАРЕНКО,
д.е.н. В.М. ГЕЄЦЬ, д.ю.н. О.Л. КОПИЛЕНКО,
д.ю.н. В.Т. НОР, к.ю.н. В.В. ОНОПЕНКО,
д.ю.н. М.І. ПАНОВ, д.ю.н. А.О. СЕЛІВАНОВ,
д.ю.н. Ю.С. ШЕМШУЧЕНКО

Редакційна колегія:

Головний редактор
доктор юридичних наук Т.О. ПРОЦЕНКО,
Заступник головного редактора
доктор юридичних наук А.А. МУЗИКА
Відповідальний секретар
кандидат юридичних наук О.І. ЛОГВИНЕНКО

д.ю.н. А.І. АЛІЄВ,	д.е.н. С.Г. МІЩЕНКО,
д.ю.н. Ю.В. БАУЛІН,	д.ю.н. В.О. НАВРОЦЬКИЙ,
д.ю.н. Н.А. БЕРЛАЧ,	д.ю.н. В.Г. ПИЛИПЧУК,
д.ю.н. В.Т. БІЛОУС,	д.ю.н. Є.Л. СТРЕЛЬЦОВ,
д.ю.н. В.І. БОРИСОВ,	д.ю.н. В.П. ТИХИЙ,
д.ю.н. І.П. ГОЛОСНІЧЕНКО,	д.і.н. В.В. ТКАЧЕНКО,
д.ю.н. В.К. ГРИЩУК,	д.ю.н. В.О. ТУЛЯКОВ,
д.ю.н. А.Д. ГУЛІЄВ,	д.ю.н. М.І. ХАВРОНЮК,
д.ю.н. С.М. ГУСАРОВ,	д.ю.н. І.М. ШОПІНА,
д.ю.н. О.Ф. ДОЛЖЕНКОВ,	д.н.д.у. В.О. ШАМРАЙ,
д.ю.н. А.В. ІЩЕНКО,	д.ю.н. М.Є. ШУМИЛО,
д.ю.н. А.М. КИСЛИЙ,	д.ю.н. О.Н. ЯРМИШ,
д.ю.н. О.Є. КОРИСТІН,	к.ю.н. П.П. АНДРУШКО,
д.ю.н. О.М. КОСТЕНКО,	к.ю.н. О.М. БУХАНЕВИЧ,
д.ю.н. О.Г. КУЛИК,	к.ю.н. М.М. КЛЮЄВ,
д.ю.н. В.О. КРИВОЛАПЧУК,	к.ю.н. І.В. ОПРИШКО,
д.ю.н. О.М. ЛИТВАК,	к.ю.н. В.М. ЮРЧЕНКО

Засновник і видавець

Державний науково-дослідний інститут
МВС України

Київ 2015

З М І С Т

**АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО. ФІНАНСОВЕ ПРАВО.
ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО**

Андрєєв А.В. Методологічні основи дослідження правового регулювання кадрового забезпечення Державної служби України	5
Андрущенко Г.С. Бюджетне законодавство України: поняття, ознаки, завдання, принципи, класифікація	12
Бриль К.І. Ознаки децентралізації як об'єкта адміністративно-правового забезпечення	20
Вдовічен В.А. Суб'єкти розподілення доходів між бюджетами	26
Вільчинський О.В. Роль та місце атестаційних комісій у системі суб'єктів адміністративно-правових відносин	32
Гета Д.С. Поняття та правова природа персональних даних працівника	37
Грибан І.О. Особливості трудових правовідносин суддів та їх правового регулювання	43
Гришко О.М. Класифікація принципів діяльності органів та осіб, що здійснюють примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (з урахуванням керівних принципів примусового виконання, закріплених законодавством ЄС)	49
Жуков С.В. Добросесність суддів: проблеми адміністративно-правового забезпечення	54
Занфірова Т.А. Досвід правового регулювання свободи праці в Республіці Індонезія	58
Зубрицький М.І. Європейський досвід правового регулювання юридичної відповідальності державних службовців	63
Качур І.А. Нормативно-правова еволюція терміна “адміністративна справа” в Україні	68
Костенко Ю.О., Петренко Г.О. Деякі аспекти визначення правової природи відносин у сфері податкового контролю	76
Кушнір М.В. Забезпечення комплектування Збройних Сил України резервістами за контрактом в особливий період	83
Марченко В.В. Сучасні проблеми електронного урядування в органах виконавчої влади в Україні	87
Мулявка Д.Г., Свіріна К.С. Перспективи впровадження зарубіжного досвіду функціонування військово-цивільних адміністрацій	94
Петренко П.Д. Деякі особливості організації діяльності вищого рівня органів виконавчої влади в країнах – членах Європейського Союзу	98
Подолька С.А. Організаційні засоби забезпечення протидії корупції в органах прокуратури в Україні	105
Романюк Р.В. Вдосконалення правового регулювання професійної підготовки кандидатів на посаду судді	113

Рядінська В.О., Бухтіяров О.С. Конкуренція норм бюджетного та соціального законодавства в Україні і шляхи її подолання	120
Рядінський Є.О. Форми фінансово-правового регулювання виробництва та обігу алкогольної продукції в Україні	126
Савинець О.Ю. Напрями вдосконалення законодавства з питань адміністративно-правового забезпечення мобілізації Збройних Сил України	134
Сказко О.М. Особливості суспільних відносин, які виникають у сфері вирішення доменних спорів	142
Севостьянова Н.І. Передумови зародження правового регулювання соціального забезпечення публічної служби на території України до здобуття нею незалежності	146
Терещук О.Д. Класифікація адміністративних правовідносин з громадського контролю за правоохоронною діяльністю	153
Черкунов О.В. Система принципів правового регулювання трудової діяльності працівників правоохоронних органів	160

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Куцевич М.П. Проблеми кваліфікації злочинів проти трудових прав працівника, передбачених у розділі V Особливої частини КК України “Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина”	167
---	-----

ТРУДОВЕ ПРАВО

Губська О.А. Складові елементи правовідносин із працевлаштування державних службовців	175
Дашутін І.В. Завдання законності у трудових відносинах	181
Луцюк П.С. Незаконне позбавлення працівника можливості трудитися як підстава для притягнення роботодавця до матеріальної відповідальності в Україні	186
Любчик О.А. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин у сфері кодифікації трудового законодавства	191
Мацюк В.Я. Класифікація трудових правовідносин у сфері державної служби	199
Падалка Р.О. Способи правового регулювання внутрішнього трудового розпорядку	206
Пономаренко Є.Ю. Поняття та ознаки звільнення та припинення повноважень суддів як підстави припинення трудових відносин	213
Сахарук І.С. Етапи становлення та розвитку міжнародних трудових стандартів недискримінації	218
Хатнюк Н.С., Побіянська Н.Б. Тяжкі обставини та явно невігідні умови господарського договору як підстава визнання його недійсним	225
Шевченко Н.М. Сутність та ознаки охоронних відносин у трудовому праві	238

УДК 347.73

Ю.О. Костенко,

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права та адміністративного права Донецького національного

університету,

Г.О. Петренко,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії держави і права та адміністративного права Донецького національного

університету

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ВІДНОСИН У СФЕРІ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ

В статті досліджено наукові підходи щодо визначення предмета податково-правового регулювання; виділено особливості майнових та організаційних податкових правовідносин; визначено місце відносин, які виникають при здійсненні податкового контролю в предметі податково-правового регулювання.

Ключові слова: контроль, державне управління, податок, податковий контроль, податкові правовідносини.

В статье анализируются научные подходы к определению предмета налогового-правового регулирования; выделяются особенности имущественных и организационных налоговых правоотношений; определено место отношений, возникающих при осуществлении налогового контроля в предмете налогового-правового регулирования.

Ключевые слова: контроль, государственное управление, налог, налоговый контроль, налоговое правоотношение.

Scientific approaches to the definition of subject of tax-legal regulation are analyzed; features of property and organizational tax legal relations are distinguished; place of relations, arising at the realization of tax control in the subject of tax-legal regulation is determined.

Keywords: control, government control, tax, tax control, tax legal relation.

Правова природа того чи іншого виду контролю визначається характером тих суспільних відносин, які виникають у відповідній сфері державного управління. Тому, на нашу думку, для визначення сутності податкового контролю потрібно виділити те коло суспільних відносин, що й попадає під податково-правове регулювання. Можна це зробити винятково через визначення безпосередньо предмета податково-правового регулювання. Цьому питанню у фінансово-правовій науці приділяють відповідну увагу у своїх роботах такі вчені, як: А.В. Бризгалін, М.В. Кустова, М.П. Кучерявенко, Д.В. Вінницький, О.А. Ногіна, С.І. Белова, Г.В. Петрова, А.А. Козирєв [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8]. Метою цієї статті є дослідження місця й ролі відносин при здійсненні податкового контролю в предметі податково-правового регулювання.

Податкова діяльність держави зосереджена в напрямі утворення фондів коштів. Вважаємо, що потребує додаткового обґрунтування позиція, що відносини в сфері оподаткування охоплюють ту частину фінансових відносин, яка виникає у процесі діяльності держави з приводу планомірного формування централізованих

і децентралізованих грошових фондів з метою реалізації її задач [1, с. 121]. Такий підхід обґрунтовано піддає критиці М.В. Кустова, яка звертає увагу на те, що “предметом податкового права охоплюється лише частина відносин з формування державою та муніципальними утвореннями фондів коштів, а саме відносини, які пов’язані з вилученням податкових платежів. За межами такого вилучення рух коштів регулюється бюджетним правом” [2, с. 11].

Заслуговує на увагу підхід до визначення предмета податкового права М.П. Кучерявенка, який досліджуючи це поняття, визначає специфічність такої сфери суспільних відносин економічним і публічно-правовим змістом податків як основних джерел утворення державних фінансів через вилучення у формі обов’язкових платежів частини суспільного продукту, що власне, і є предметом правового регулювання [3, с. 492]. Особливістю цих відносин є рух коштів у власність держави від платника до бюджету в формі податків і зборів. І в цьому питанні слід погодитися з думкою вченого, що реалізуючи свої інтереси, держава може і не сполучати їх із суспільними, формувати і підтримувати механізми, в яких вони будуть суперечити один одному. Дійсно, податки, будучи атрибутами держави, можуть як збігатися, так і не збігатися з інтересами суспільства. Саме з таких міркувань, мабуть, М.П. Кучерявенко і не погоджується з думкою Д.В. Вінницького, який вбачає “...сутність фінансової діяльності в акумулюванні, розподілі та використанні публічних фондів коштів безпосередньо у суспільних інтересах” [4, с. 60]. Вважаємо, що все ж таки точніше вести мову про державні інтереси. Ще С.Д. Ципкін, визначаючи майновий характер податкових відносин, стверджував, що невиконання податкового зобов’язання призводить до заповідання матеріального збитку державі, порушення загальнодержавних інтересів [9, с. 29].

Перш ніж ми більш детально перейдемо до характеристики відносин, які складають предмет податкового права, представляється доцільним звернути увагу на наступне. Податковий контроль як різновид фінансового контролю має всі принципові ознаки останнього, і безумовно, є формою виконання контрольної функції фінансів в оподаткуванні, що відображає раціональне співвідношення, тенденції формування публічних грошових фондів за рахунок надходжень від податків і зборів. М.П. Кучерявенко також, керуючись одним із постулатів теорії фінансів, характеризує податковий контроль як форму виконання контрольної функції фінансів, що є сукупністю дій щодо перевірки дій зобов’язаних суб’єктів з виконання обов’язків, пов’язаних з оподаткуванням [10, с. 383]. Дійсно, якщо основу контрольної функції фінансів становить рух фінансових ресурсів у централізованій і децентралізованій формах, то реалізацією контрольної функції стосовно оподаткування є контроль за надходженням грошових коштів до публічних грошових фондів. Як зазначають В.М. Родіонова та В.І. Шлейніков саме за цим рухом і здійснюється публічний контроль у сфері оподаткування [11, с. 16]. Ми приєднуємося до наведених позицій, проте, хотілося б звернути увагу на такий аспект, що при характеристиці податкового контролю саме в сучасних умовах, необхідно виділяти і такий його прямий зв’язок з однією з найважливіших функцій податків, як – фіскальною. Відповідно до цієї функції податки виконують своє основне призначення – насичення доходної частини публічних грошових фондів.

Аналізуючи підходи вчених до визначення предмета податкового права, слід зазначити, що більшість з них в тій чи іншій формі виділяють і грошовий характер податкових правовідносин і організаційний. Так, Г.В. Петрова вважає, що суспільні відносини у сфері оподаткування безпосередньо пов’язані з державним податковим контролем та управлінням економічним і соціальним розвитком

суспільства через механізм оподаткування. Такі відносини, що охоплюють різні сфери державних, майнових, владно-розпорядницьких відносин, і складають предмет податкового права. Далі дослідниця зазначає, що: “Норми, які визначають компетенцію і функції державних органів податкового регулювання і контролю, складають інститут державного управління оподаткуванням” [7, с. 27]. З цією позицією не погоджується О.А. Ногіна, яка справедливо відзначає, що “якщо виділяти правовий інститут державного управління оподаткуванням в якості самостійного, то, мабуть, необхідно включати до нього і норми, що регулюють процеси встановлення, введення та стягнення податків, тобто, зокрема, і норми законодавчого процесу, що не відповідає принципу однорідності норм правового інституту” [5, с. 32]. Додамо від себе – при такому підході фактично розриваються процесуальні та матеріальні податкові норми, а інститут податкового контролю, це яскравий приклад поєднання двох блоків норм.

О.В. Староверова предмет податкового права розуміє як відносини, що пов’язані зі сплатою податкових платежів, так і відносини, які виникають у зв’язку зі здійсненням компетентними органами контролю за правильністю сплати податків і зборів [12, с. 50]. Близькою є позиція А. А. Козирева, який у предметі податкового права також виділяє відносини щодо стягнення податків, які проявляються у процесі податкового провадження, тобто при обчисленні та сплаті конкретних видів податкових платежів. Сюди ж він відносить і відносини в сфері податкового контролю [8, с. 16].

Автори підручника “Фінансове право” предмет податкового права визначають як систему однорідних фінансово-правових відносин, які регулюють порядок формування, встановлення, стягнення, зміни, відміни та контролю грошових внесків від платників до бюджетів та цільових позабюджетних фондів у вигляді податкових надходжень [13, с. 274].

Більш широкий підхід до визначення предмета податкового права викладено у монографії С.І. Беловой, яка пропонує наступний варіант визначення предмета податкового права: “Предметом податкового права є суспільні відносини, які виникають із приводу встановлення, введення і стягнення податків і зборів з організацій і фізичних осіб у бюджети та позабюджетні цільові фонди, здійснення податкового контролю, оскарження актів податкового контролю, дій (бездіяльності) посадових осіб і залучення їх до відповідальності при здійсненні податкових правопорушень” [6, с. 20–22].

Слід зауважити, що окрему позицію займає Н.Д. Еріашвілі, який доходить висновку, що податково-правові норми в сукупності на засадах владного юридичного підпорядкування регулюють майнові відносини фізичних і юридичних осіб у податковій сфері, які і складають предмет податкового права [14, с. 227]. З урахуванням викладеного вище ми не є прихильниками такого вузького підходу до визначення предмета податково-правового регулювання.

Говорячи про точність термінології, ми згодні з тим, що центральне місце в системі податкових правовідносин займають відносини, які мають грошовий, майновий характер і безпосередньо пов’язані зі здійсненням податкових платежів зобов’язаними особами [3, с. 258; 5, с. 24]. Водночас існування таких майнових відносин самих по собі без управляючого впливу на них з боку держави є неможливим. Для забезпечення належного виконання своїх обов’язків по сплаті податкових платежів платники податків, інші зобов’язані особи змушені вступати у відносини, які позбавлені безпосередньо майнового характеру (наприклад, відносини з обліку платників податків, проведення контролюючими органами податкових перевірок). Як з цього приводу цілком правильно зазначає М.В. Кустова такі

відносини мають адміністративно-правову природу, оскільки виникають у сфері управлінської, а точніше – контрольної діяльності органів виконавчої влади і позбавлені безпосередньо грошово-розподільного зміст [2, с. 13].

Безумовно, ці відносини в буквальному значенні не є майновими, тому що не опосередковують рух коштів. Проте, такі правовідносини мають майнові цілі і складаються в сфері розподілу тягаря публічних витрат [4, с. 70; 6, с. 22]. Дійсно, наявність таких організаційних податкових відносин визначається інтересом держави, пов'язаним із забезпеченням одержання вчасно й у повному обсязі призначених йому податкових платежів. Той факт, що організаційні відносини безпосередньо не обслуговують рух коштів, не заперечує характеристики фінансових відносин (у всій сукупності) як майнових, тому що, як підкреслював С.Д. Ципкін, організаційні відносини “кінцевою метою мають рух коштів” [9, с. 48].

Досліджуючи правову природу фінансових правовідносин, М.В. Карасьова обґрунтовано доходить висновку, що фінансова діяльність держави і муніципальних утворень є управлінською, тобто припускає підпорядкування об'єкта цієї діяльності її суб'єкта – державі чи муніципальному утворенню в особі компетентних органів [15, с. 91]. Можна припустити, що це положення дозволило ряду вчених констатувати, що управлінська діяльність податкових, а в ряді випадків і інших державних виконавчих органів стає невід'ємним елементом у механізмі оподаткування, що забезпечує ефективність його функціонування. У зв'язку з цим, хотілося б приєднатися до позицій тих вчених, які обґрунтовують доцільність включення до предмету податкового права організаційних податкових відносин, які пов'язані з цією діяльністю, незважаючи на те, що вони позбавлені безпосередньо майнового змісту [2, с. 14; 5, с. 24].

В контексті розгляду цього питання представляється важливим звернути увагу на такий момент. Серед вчених висловлюється думка про неможливість використання категорій “управління”, “управлінські відносини” при характеристиці фінансової діяльності держави і муніципальних утворень, оскільки її здійснюють не тільки органи виконавчої влади, а й законодавчої та судової, і в цьому разі виникають не управлінські, а організаційні відносини [16, с. 20; 17, с. 92–93]. Вважаємо, що такий підхід закладає черговий спірний момент, а саме: ми зіштовхуємося зі спробою протиставити управлінські та організаційні правовідносини, з чим ми і не погоджуємося. Перш за все, вважаємо, що до характеристики управлінських відносин з позиції їх здійснення відповідним органом влади, потрібно підходити дуже обережно. Ми не можемо залишити поза увагою ті наукові концепції, які склалися на сьогодні в науці адміністративного права та державного управління з цього приводу. Так, відповідно до першого – спеціального (вузького) підходу до розуміння цього питання, сфера управлінської діяльності чітко корелюється зі сферою реалізації виконавчої влади, як її суб'єктами є органи виконавчої влади всіх рівнів (починаючи від вищих і закінчуючи виконавчою владою на місцях [18, с. 261; 19, с. 8; 20, с. 45; 21, с. 19].

З іншого боку, поняття державного управління може бути витлумачено в широкому значенні, коли державне управління не можна асоціювати виключно з діяльністю виконавчої влади, а слід розглядати його як сукупну діяльність та взаємодію всіх трьох гілок державної влади, яка є відмінною від управління в приватному секторі і пов'язана з формуванням державної політики і політичним процесом в цілому [22, с. 15; 23, с. 91; 24, с. 10–11; 25, с. 12].

Як вже зазначалося фінансову діяльність здійснюють органи держави всіх трьох галузей влади, чим і зумовлюється її відмінність від інших видів діяльності держави. І в цьому контексті незаперечним позитивом є саме широкий спосіб

тлумачення державного управління, що надасть можливість розбудувати системну модель фінансової діяльності і проілюструвати всю складну гамму зв'язків, які виникають між різноманітними державними органами в процесі її здійснення. Саме виходячи з цих міркувань, вважаємо можливим при дослідженні фінансової діяльності держави використовувати такі категорії, як “управління”, “управлінські відносини”.

З урахуванням розгляду нами саме податкового контролю для нас має значення лише перша стадія фінансової діяльності – формування публічних грошових фондів, чим зумовлюється характер і сфера контрольованих дій. Йдеться про те, що дотримуючись широкої концепції розподілу державної влади необхідно чітко відокремити функціональну специфіку кожної з них в напрямі державної діяльності у податковій сфері. Управління та контроль явища тісно пов'язані одне з одним. Процес управління складається із функціонально-логічних стадій, і контроль в процесі управління системою оподаткування є пов'язуючим елементом між управлінськими циклами та є самостійною стадією управління.

Контрольна діяльність відповідних органів є складовою частиною управляючого блоку механізму правореалізації у сфері податкових правовідносин. Вона вклинюється в правореалізаційні процеси з метою забезпечення їх точності, відповідності вимогам законності та служить важливим організаційно-юридичним засобом управління процесами застосування норм податкового законодавства. І при розгляді податкового контролю ми зіштовхуємося саме з виконавчо-розпорядницькою діяльністю органів держави. Підтвердженням цього є і законодавчий підхід до закріплення переліку суб'єктів, які наділені повноваженнями щодо здійснення податкового контролю [26].

Глибоке теоретичне дослідження управлінських відносин у сфері фінансової діяльності і, зокрема, місця державного фінансового контролю в системі соціального управління дозволило О.Ю. Грачевій дійти висновку, що управлінські відносини, як один з найважливіших компонентів характеристики соціального управління, є управління соціальними процесами, у тому числі, процесом здійснення фінансової діяльності (наприклад, виконання повноважень податковими органами з контролю за дотриманням податкового законодавства) [27, с. 66–112]. У межах і в процесі такого управління виникають різні відносини, але при цьому вони характеризуються спільними рисами об'єктивно виражаючи принципову єдність їхньої сутності. Так, наприклад, ст. 2 Податкового кодексу Російської Федерації до податкових відносин відносить владні відносини щодо встановлення та введення податків і зборів; стягування податків і зборів; податковому контролю й ін. [28, с. 5–6]. Але незважаючи на певну специфіку кожної з груп таких відносин, яка може проявлятися в суб'єктному складі й об'єкті даних відносин, правах і обов'язках сторін, всі вони характеризуються як податкові відносини, які врегульовані нормами податкового права. Отже, управлінські відносини є змістом і об'єктом управляючого впливу на соціальні процеси, що здійснюються в правовій формі. У такому розумінні вони мають місце скрізь, де здійснюється управлінська діяльність, у т.ч. фінансовій, і зокрема – податковій сферах. До особливостей управлінської діяльності відносять вольовий, владний, і, зокрема, організаційний характер [27, с. 90].

Питання організаційних відносин викликало і викликає гострий науковий інтерес представників різних галузей права [6, с. 21; 29, с. 8; 30, с.19; 31, с. 459]. Так Г.І. Петров підкреслював, що організаційний характер властивий у тому чи іншому ступені всім формам державної діяльності [32, с. 14]. Ю.М. Козлов взагалі ототожнював організаційні відносини з управлінськими [33, с. 31–40].

Ми дотримуємося позиції, що організація – це впорядкованість, погодженість взаємодії частин цілого; об'єднання усіх, хто здійснює ту чи іншу програму (ціль); сукупність дій, що забезпечують взаємозв'язки між частинами цілого. Спрямованість організації на впорядкованість, на об'єднання зусиль свідчить про її принципову єдність з управлінням, з одного боку, і про організаційний зміст процесу управління – з іншого, що в результаті обов'язково відбивається і на змісті управлінських відносин [27, с. 91].

Таким чином, визначаючи місце і роль відносин при здійсненні податкового контролю в предметі податково-правового регулювання, слід виходити з такого:

1) управлінські відносини у фінансовій сфері, у т.ч. й у межах податкового контролю фактично проявляються в організаційних зв'язках між суб'єктом (уповноваженим органом держави) і об'єктом управління; при такому розумінні вони цілком відповідають організаційному змісту управління;

2) при визначенні предмета податкового права необхідно виділяти дві групи відносин – майнові, що пов'язані з переходом права власності на майно від платника до бюджетів чи позабюджетних фондів, та управлінські, які пов'язані з контролем за правильністю відчуження на користь публічних суб'єктів платниками податків частини свого майна.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Налоги и налоговое право: учебное пособие / Под ред. А.В. Брызгалова. – М.: Аналитика-Пресс, 1997. – 128 с.
2. Кустова М.В. Налоговое право России. Общая часть: учебник / М.В. Кустова, О.А. Ногина, А.Н. Шевелева. – М.: Юрист, 2001. – 490 с.
3. Кучерявенко Н.П. Курс налогового права: Т. 2: введение в теорию налогового права / Н.П. Кучерявенко. – Х.: Легас, 2004. – 600 с.
4. Винницкий Д.В. Российское налоговое право: проблемы теории и практики / Д. В. Винницкий. – СПб.: Юрид. центр Пресс, 2003. – 397 с.
5. Ногина О.А. Налоговый контроль: вопросы теории / О.А. Ногина. – СПб.: Питер, 2002. – 160 с.
6. Белова С.И. Налоговые правоотношения: монография / С.И. Белова. – Саратов: СЮИ МВД России, 2005. – 128 с.
7. Петрова Г.В. Налоговые отношения: теория и практика правового регулирования / Г.В. Петрова. – М.: изд. “Оолита”, 2003. – 360 с.
8. Козырев А.А. Понятие налогового права и его место в системе правовых норм российской Федерации // Право и политика. – 2002. – № 1. – С. 15–19.
9. Цыпкин С.Д. Правовое регулирование налоговых отношений в СССР / С.Д. Цыпкин. – М.: Госюриздат, 1955. – 76 с.
10. Кучерявенко М.П. Податкові процедури: правова природа і класифікація: монографія / М.П. Кучерявенко. – К.: Алерта, 2009. – 460 с.
11. Родионова В.М. Финансовый контроль: учебник / В.М. Родионова, В.И. Шлейников. – М.: ИД ФБК-ПРЕСС, 2002. – 320 с.
12. Староверова О.В. Некоторые правовые аспекты организации налоговых правоотношений на современном этапе развития / О.В. Староверова // Закон и право. – 2003. – № 4. – С. 48–52.
13. Фінансове право: підручник / О.М. Бандурка, О.П. Гетьманець, Ю.М. Жорнокуй та ін.; відп. ред. О.П. Гетьманець. – Х.: Еспада, 2008. – 416 с.
14. Эриашвили Н.Д. Финансовое право: учебник / Н.Д. Эриашвили. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2000. – 606 с.
15. Карасева М.В. Финансовое правоотношение: монография / М.В. Карасева. – М.: Изд. НОРМА, 2001. – 288 с.
16. Веремеенко И.И. К вопросу о предмете финансового права / И.И. Веремеенко // Актуальные вопросы административного и финансового права: Сборник научных трудов. Вып. 2. – М.: МГИМО (У) МИД России, 2004. – С. 5–20.
17. Соколова Э.Д. Правовое регулирование финансовой деятельности государства и муниципальных образований: монография / Э.Д. Соколова. – М.: ИД “Юриспруденция”, 2009. – 264 с.

18. Адміністративне право України: підручник / Ю.П. Битяк, В.В. Богуцький, В.М. Га-
ращук та ін.; за ред. Ю.П.Битяка. – Х.: Право, 2001. – 428 с.
19. *Власов В.* Советское административное право / В. Власов, С. Студеникин. – М.: Гос-
юриздат, 1959. – 536 с.
20. *Тихомиров Ю.А.* Курс административного права и процесса: ученик / Ю.А. Тихомиров. –
М.: “Юринформцентр”, 1998. – 798 с.
21. *Юсупов В.А., Волков Н.А.* Научные основы государственного управления в СССР /
В.А. Юсупов, Н.А. Волков. – Казань: Изд-во Казанского ун-та, 1972. – 98 с.
22. *Атаманчук Г.В.* Обеспечение рациональности государственного управления / Г.В. Ата-
манчук. – М.: “Юридическая литература”, 1990. – 352 с.
23. *Лебедев М.П.* Государственные решения в системе управления социалистическим
обществом / М.П. Лебедев. – М.: “Юридическая литература”, 1974. – 296 с.
24. *Райт Г.* Державне управління / Перекл. з англ В. Івашка, О. Коваленка, С. Соколик. –
К.: Основи, 1994. – 191 с.
25. *Чиркин В.Е.* Государственное управление / В.Е. Чиркин. – М.: Юристъ, 2002. – 320 с.
26. Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними
цільовими фондами: Закон України від 21.12.2000 р. № 2181-III // Відомості Верховної Ради
України (ВВР). – 2001. – № 10. – Ст. 44.
27. Финансовый контроль: учебное пособие / Е.Ю. Грачева, Г.П. Толстопятченко, Е.А. Рыж-
кова. – М.: ИД “Камерон”, 2004. – 272 с.
28. Комментарий к Налоговому кодексу Российской Федерации части первой, части
второй (постатейный). Действующая редакция 2009 г. – 3-е изд., перераб. и доп. / авт. текста
А. Б. Борисов. – М.: Книжный мир, 2009. – 1184 с.
29. *Савченко Л.А., Мельник О.П.* Правові проблеми процесу фінансового контролю:
монографія / Л.А. Савченко, О.П. Мельник. – К.: КиМУ, 2009. – 236 с.
30. *Братусь С.Н.* Предмет и система советского гражданского права / С.Н. Братусь. – М.:
Госюриздат, 1963. – 197 с.
31. *Алехин А.А.* Административное право Российской Федерации: учебник / А.А. Алехин,
А.А. Кармолицкий, Ю.А. Козлов. – М.: ЗЕРЦАЛО, 1997. – 459 с.
32. *Петров Г.И.* Советские административно-правовые отношения / Г.И. Петров. – Л.:
Изд-во Ленин. ун-та, 1972. – 157 с.
33. *Козлов Ю.М.* Административное право / Ю.М. Козлов, Л.Л. Попова. – М.: Юристъ,
2000. – 428 с.